

Universitätsbibliothek Paderborn

**B. Alberti Doctoris Magni ex Ordine Prædicatorum
Episcopi Ratisponensis De Adhærendo Deo Libellvs**

**Johannes <de Castello>
Albertus <Magnus>**

Antverpiae, 1621

Cap. VIII. Qua intentione scripsit tantum in Philosophia, & quām
necessarium fuit hoc fieri sua ætate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44148

quidam, dum nihil inuenire possunt ex se, ea quae dicta sunt ab aliis, ipsi scribere sub alia forma verborum nituntur. Illos vero collaudat in sua Metaphysica, qui non ad ostentationem, sed pro maiori elucidatione Doctoris cuiuscumque dicta terminando explanant.

CAPVT VIII.

*Qua intentione scripsit tantum in
Philosophia, & quam necessarium
fuit hoc fieri sua etate.*

Et antequam de Alberti vita prose-
quimur, alia quoad eius doctrinam
sunt præmittenda. In primis igitur no-
tandum, quod mouere non debet quem-
piam res ista, quia Albertus non solum-
modò Sacrarum litterarum lucidissi-
mus est Doctor, verum etiam Philoso-
phorum pænè omnium fidelis inter-
pres, ita ut nullus illi hac in re similis
inueniatur. unde quorundam fortassis
falsa imaginatio, vel pura ignorantia,
aut etiam nonnumquam vitiosissima
inuidia curiosum ipsum in naturalibus
nimis fuisse affirmare præsumit. Sed si
tales

tales vaniloqui prudentium virorum
vigerent ingenio, necnon illius dicta
utili inspicerent diligentia, aut qua intentione,
in quem finem, siue qua ætate
sæculi id suo perfecerit excellenti inge-
nio, non canino dente viri Dei famam
rodere ausi fuissent; magis autem illi
gratiarum actiones pro perutili doctri-
na pijs labijs frequentius personarent.
Suo enim tempore hæresis importuna,
ut met testatur, nimirum diuersis in
mundi partibus Dominici gregis caulas
fœdauerat: varia insuper superstitionum
germina pullularant: maledictorum
turba nigromanticorum magna
suis falsis miraculis multos fascinavit è
populo, vt Annalium Scriptores com-
memorant. Inter Doctores variæ op-
niones erroneæ. Sed hi omnes sui erro-
ris non tantum ex Sacris eloquiis malè
intellectis sophisticas sumpserunt pro-
bationes, sed & Philosophicis dictis,
imò naturalium etiam causarum actio-
ne, ea quæ naturali ordine fieri ipsa na-
tura prohibet, quandoque malefici ex-
hibere se mendaciter promittebant, ex
scientijs nimirum Astronomiæ, Ma-
thematicæ, Alchimiæ, aliisque pluribus

paucissis tunc sicut & nunc notis , suæ
vesaniæ falsam habentes excusationem.
Necessarium ergo fuit, virum in omni
scientia plenissimè edoctum , & expe-
rientijs multarum rerum ignotarum
certissimum, sanctæ Ecclesiæ ad sepa-
randum pretiosum à vili, vt sciretur
quid veritatis aut falsitatis quibusdam
scientijs admixtum esset, ex Prædicato-
rum Fratrum mittere collegio , quibus
omnia probare , & quod bonum est te-
nere, iuxta suæ professionis tenorem
competit. Attendant igitur omnes , to-
tius Philosophiæ Albertum interpre-
tem , non pro curiositate , vt suspicari
fortè quidam possent, fuisse, sed diuer-
sis motum utilitatibus , vel precibus a-
liorum, tam Fratrum sui Ordinis quam
sæcularium virorum, qui utiliter scien-
tijs istis intendebant , quibus scientijs
etiam frequenter studiosus adiuuatur
ad sacræ Theologiæ pleniorem intelle-
ctum. Vnde in principio libri Physico-
rum sic ait : *Intentio nostra est, in scientia
naturali etiam satisfacere pro nostra possi-
bilitate Fratribus Ordinis nostri, nos ro-
gantibus ex pluribus iam antecedentibus
annis, ut talem librum de Physicis eis com-*
ponere-

poneremus, in quo & scientiam naturalem perfectam haberent, ex quo libros Aristotelis competenter intelligere possent. Ad quod opus licet nos insufficientes reputemus, tamen precibus Fratrum deesse non volentes, quod multoties abnuimus, tandem suscepimus deuicti precibus aliquorum: ad laudem primò Dei omnipotentis, qui est fons sapientiae, & naturae factor, & institutor, & rector, & ad utilitatem Fratrum, & per consequens omnium in eo legentium, & desiderantium adipisci scientiam naturalem. Addemus autem alicubi partes Librorum quos vel Aristoteles non fecit, vel si fecit, ad nos non peruenierunt, cum sint tres partes essentiales Philosophiae, Physica, Metaphysica, & Mathematica. Intentio nostra est, omnes prædictas partes satisfacere Latinis intelligibiles. Primo, complebimus Deo dante scientiam naturalem: deinde loquemur de Mathematicis omnibus, & intentionem nostram in scientia divina finiemus. hæc Albertus. Ex quibus clarè audis suis ex proprijs verbis intentionem suam. Et licet omnia dicta Philosophorum interpretatus est, non tamen ea quæ falsa sunt, vel probabilia videntur, approbare

vult, tamquam aliter esse non possint: vnde ait in fine Metaphysicæ suæ ita:
Hic finis Disputationis istius, in qua non dixi aliquid secundum opinionem meam; sed omnia quæ dicta sunt, secundum positionem Peripateticorum: & qui hoc voluerit probare, diligenter legat Libros eorum, & non me sed illos laudet vel reprehendat. Item idem in fine libri de Causis sic ait:
*Eligat unusquisque quod vult. Ea enim quæ dicta sunt, secundum Peripateticorum rationes determinata sunt, & non assertionibus nostris inducta, & assiduis postulationibus sociorum nostrorum potius extorta quam impetrata. hæc idem. Qui licet Magister esset omnium, Fratres tamen suos & socios recognoscit, quos etiam in libro de Lapidibus sociorum nomine designat. Quid verò sentiat de Philosophia, in fine libri de Animalibus insinuat, ubi sic ait: *Iam completus est Liber Animalium, & in ipso completum est totum opus naturarum, in quo sic moderamen tenui, quod dicta Peripateticorum, prout melius potui, exposui; nec quis in eo potest deprehendere quid ego ipse sentiam in Philosophia naturali. Sed quicumque dubitat, comparet quæ in nostris**

nostris Libris dicta sunt dictis Peripateticorum, & tunc vel reprehendat vel consentiat, me dicens scientiae ipsorum interpretem & expositorem. Si autem non legens & comparans reprehenderit, tunc constat ex odio eum reprehendere vel ignorantia, & ego talium hominum parum curro reprehensiones. hæc Albertus. Notandum etiam, quod in Philosophia non tantum proprias ponit opiniones, sed voluit magis explanare sententiam Peripateticorum. vnde in tertio libro de Somno & vigilia, Tract. i. cap. xii. ita ait: *Est autem & aliud genus visionis & prophetie secundum altissimos Theologos qui de diuinis loquuntur inspirationibus, de quibus nos ad præsens omnino nihil dicimus, eo quod hæc ex Physicis rationibus nullo modo potest cognosci; Physica enim tantum suscepimus dicenda, plus secundum Peripateticorum sententiam prosequentes ea quæ intendimus, quam etiam ex nostra scientia aliquid vellemus inducere. Si quid enim forte proprietate opinionis habemus, in Theologicis magis quam in Philosophicis Deo volente à nobis profertur hæc Albertus loco præallegato. Et ideo notandum, quod multa, in Physicis*

cis præsertim , posuit recitatiuè quām affirmatiuè:nec hoc mirum,cùm idem fecerit Hieronymus & Augustinus in Theologicis ex Platonicorum doctrinis: vnde eos quandoque consueimus excusare,cùm nobis videantur quædam erronea inseruisse codicibus suis: sicut quandoque inuenies Albertum & Thomam excusantes antiquos Doctores, dicendo quòd non errauerint , sed recitauerint dogmata Philosophorum,in quorum vijs erant enutriti ; Platoni- ci enim fuerunt omnes pænè Docto- res antiqui.

CAPVT IX.

*Qualiter Albertus reprehendit Ni-
gromantiam & alias scientias
conterminales Nigromantiae , &
quòd laudandus sit specialiter ob
hoc cum Daniele & Moyse.*

INSUPER annotare placet,quām vtilis fuit hic Albertus sanctæ Ecclesiæ , non tantūm in Theologicis & naturalibus doctrinando,verūm & Nigromanticorum dogmata sine culpa inspiciendo